

Høringsuttalselse til sluttrapporten til Løken-utvalget: Forenklet, samordnet og uavhengig, 2008.

Fra Norske Tekstilkunstnere, (NTK).
Rådhusgt. 20
0151 Oslo
v/styreleder Gunvor Nervold Antonsen

Innledning

Norske Tekstilkunstnere (NTK) ønsker å kommentere noen av punktene i sluttrapporten til Løken-utvalget. Mange av konklusjonene og forslagene som foreligger i rapporten vil ha stor innvirkning på våre medlemmer, og slik vi ser det forværre livssituasjonen for kunstnere ytterligere. Med fersk fakta fra *Kunstnerenes aktivitet, arbeids-og inntekstforhold undersøkelse 2008*, mener vi at man må se på alternativer til fler av Løkenutvalgets forslag, der man moderniserer og oppjusterer støtteordninger fremfor f.eks utfasing.

Vi setter pris på undersøkelsene gjort av Løken-utvalget, samt at de nå foreligger i en offentlig rapport. At det eksisterer konkret informasjon, tall og undersøkelser på dette feltet sakeliggjør den offentlige kulturdebatten og hindrer spekulasjoner og påstander.

Om Norske Tekstilkunstnere

Norske tekstilkunstnere (NTK) ble opprettet i 1977, og er en landsomfattende organisasjon for tekstilkunstnere, og en av Norske Billedkunstneres (NBK) 20 grunnorganisasjoner. NTK er en kunstnerstyrt medlemsorganisasjon med omlag 200 medlemmer, og har b.l.a som formål å øke synligheten og styrke formidlingen av tekstilkunst, samt å ivareta tekstilkunstnerenes faglige og sosiale interesser. NTK driver også galleriet SOFT i våre lokaler i Rådhusgaten 20, der vi viser utstillinger med både medlemmer av Norske tekstilkunstnere og andre norske og utenlandske billedkunstnere som arbeider med tekstile uttrykk, eller med sjangeroverskridende kunstneriske problemstillinger som tangerer tekstile begreper og forståelse.

Høringsinnspill

1) Utvalgets sammensetning

NTK stiller seg kritiske og uforstående til at ingen billedkunstnere, kunsthåndverkere, eller fotografer var representert i Løken-utvalget. Mangelen på direkte erfaring og unik fagkunnskap fra det visuelle kunstfeltet mener NTK preger enkelte av rapportens slutninger.

2) Organisasjon og åpenhet

Norske Tekstilkunstnere og tekstilkunst generellt har gjennom sin historie og tilblivelse alltid vært en sterk representant for nyskapende aktivitet innen billedkunsten, samt opp i gjennom historien frontet mange kjønnsmessige, politiske, og materialmessige sjangeroverskridelser. NTK ønsker å påpeke dette som en kommentar til p.k.t 4.5.2/ 4.5.3 "uavhengighet av interesseorganisasjonene"/"uavhengighet av utenforliggende hensyn og interesser", der det kan virke som Løken-utvalgets oppfatning

er at interesseorganisasjoner har tendens til å handle selvbeskyttende og inhabilt, samt være bundet av organisasjonsmessige bånd.

NTK mener at dagens kunstnerorganisasjoner preges av åpenhet og at det eksisterer en sterk interesse for å skape et inkluderende og bredt kulturliv.

Til pkt 6.3.2.3 Stipendordningen (SKS)

Utvalget foreslår at tidligere kunstnerstipend for FFF (Forbundet frie fotografer), NK (Norske Kunsthåndverkere), og NBK (Norske billedkunstnere slås sammen til en ny avsetning; *visuell kunst*.

NTK ønsker å understreke viktigheten da av å ivareta og beholde en stor sammensatt stipendkomitee med representanter fra alle ulike fagfelt, for å ivareta den fagkunnskap og forståelse av nyskapning som utdøverene har direkte engasjert kjennskap til. Norske Billedkunstners stipendkomitee er idag på 12 personer. Det er uklart hvordan Løken-utvalget tenker seg størrelsen når enda to kunstnergrupper innlemmes, og dette bør utredes bedre og i dialog med de eksisterende ansvarlige komiteer / organisasjoner. De ulike organisasjonene må få en bekreftelse på at stipendene ikke blir rasjonalisert ved en slik fusjon.

Med tanke på at formålet med stipendordningen er; *"legge til rette for at kunstnere som produserer på et høyt nivå gies anledning til å utvikle sin kunst"*, og *"at utvalget ser det som et viktig hensyn å sette kunstneren i sentrum"* samt at *"støtten er tenkt å virke langsiktig"* (ref. tekst i høring s. 64), mener NTK at det blir feil å foreslå utfasing av garanti inntekten fra nåværende ordning. (ref. pkt. 6.3.2.3.)

Til pkt 6.5.1 Garantiinntektsordningen

NTK er sterkt uenig i utfasing av garantiinntekten og foreslår heller en modernisering og forbedring av dagens gjeldende ordning. Garantiinntekten er en ordning som gir faggruppen billedkunstnere en forutsigbarhet og kontinuitet i forhold til utdøvelsen av sitt virke. Billedkunstnere har ofte høye produksjonskostnader, der avkastning av inntekt i eget virke må forstås i et langsiktig perspektiv, hvor inntekt av kunsten kan komme sent i karrieren. NTK mener derfor at man må tilrettelegge garantiinntekten til dagens situasjon, og at man må se på muligheten til å

- fjerne/regulere avkortningsregelen,

- heve lønnstrinnet

- tilbakeføre de avkortede midler inn i f.eks et garantiinntekts-fond, og slik være med å bygge opp sikkerheten og kapitalen rundt en garantiinntektordning.

Pr. idag virker det vanskelig å få oversikt over hvor stor del av det opprinnelige avsatte budsjettet til GI som igjen tilbakeføres til staten etter avkortning. Situasjonen med overslagsbevillingen i GI-posten, og "etterslepet" som oppstår ettersom avkortningsregnskapet føres tilbakevirkende over flere år, mener vi virker negativt inn på GI-ordningen, og gjør den uklar. Man kunne sett på muligheten til en fast GI-budsjettsum pr.år, hvor avkortning tilbakeføres, etter modell av f.eks Vederlagsfondet.

Med tanke på at billedkunstnere er hovedgruppen av dagens mottagere av Statens garantiinntekt, og en av gruppene som virker mest fornøyd med ordningen slik den fungerer, (iflg vedlegg 4; oppsummering av organisasjonenes innspill), samt at Statens Kunstnerstipend også mener ordningen bør bestå, men med omstruktureringer, bør dette taes til etterretning for den nye gruppen "*visuell kunst*".

Å gjøre om garantiinntekten til arbeidsstipend vil virke mot Løken-utvalgets intensjon om å fjerne byråkrati i administreringen av tilskuddsordninger, samt belaste kunstnere ytterligere med søknadskrivning.

Til pkt. 6.5.2 oppnevningssmyndighet for stipendkomiteer

NTK går i mot forslaget om at oppnevningen av komiteene og komiteemedlemmene til stipendkomiteene skal gjøres av Statens Kunstnerstipend. Vi mener kunstnerorganisasjonenes oppnevnelser og demokratiske avstemning over komiteemedlemmer gir en uavhengig og bred sammensatt stipendkomitee som egner å ivareta stor variasjon innen generasjonskillen, sjangre, nyskapning og utvikling. Kunstnere er ofte faglige "spesialister" som stadig og engasjert tilegner seg ny forståelse innenfor det frie kunstfeltet, og derav er best kompetente til å oppdage og akseptere nye former og uttrykk. Pr. idag mener NTK av erfaring fra stipendkomiteearbeid at det eksisterer en holdning blandt stipendkomiteens medlemmer at man gjennom sin "fagtilhørighet" sitter inne med hver sine spesialkompetanser som gjør at man utfyller og utfordrer hverandre, og ikke at man sitter der som representanter for organisasjoner som skal tilstrebe mest mulig stipender for "sin faggruppe". NTK ønsker derfor at det heller utarbeides klarere forskrifter om komiteearbeidet og dens mandater. Gjennom en klarere definering av forskrifter og mandat for komiteemedlemmer sikrer man samtidig den uavhengigheten som nevnes i pkt.4.5.2 "*uavhengighet av interesseorganisasjoner*".

NTK støtter forslaget om at håndteringen av honorar til komiteemedlemmer overtaes av Statens Kunstnerstipend, (pkt. 6.5.2), og slik setter en stopper for at organisasjonens forskjellige økonomiske situasjoner resulterer i underbetaling og ulike honorarsatser hos de forskjellige stipendkomiteer.

På vegne av Norske Tekstilkunstnere
ved styreleder Gunvor Nervold Antonsen